

ଓଡ଼ିଶା ମିଲେଟ୍ସ ମିଶନ

ODISHA MILLETS MISSION

ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ କୁ ଜମି ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ପୁନଃପ୍ରଚଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା ମିଲେଟ୍ସ ମିଶନ । ଏହା ହେଉଛି କୃଷି ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଏକ ନିଆରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯାହା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ବହୁଳ ଉତ୍ପାଦନ, ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବହାର, ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟକ ମୂଲ୍ୟରେ ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ କ୍ରୟ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା (PDS) ମାଧ୍ୟମରେ ବଣ୍ଟନ ତଥା ରାଜ୍ୟ ପୋଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଇବା ଆଦି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ୨୦୧୭-୧୮ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟରତ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ -

- ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
- ବିକେନ୍ଦ୍ରିତ ପ୍ରକାଶନକରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ସ୍ଥାପନା
- ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବା
- ସାମୁହିକ ଚାଷ ଓ ଉତ୍ପାଦିତ ଶସ୍ୟର ବଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
- ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟକୁ ରାଜ୍ୟ ପୋଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଇବା

ଓଡ଼ିଶା ମିଲେଟ୍ସ ମିଶନ ର ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ-

- ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରିତ ସଂଗଠନ (CBO) ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡ଼ିଶାର ୧୫ଟି ଜିଲ୍ଲାର ୮୧ଟି ବ୍ଲକ୍ରେ ଓଡ଼ିଶା ମିଲେଟ୍ସ ମିଶନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ।
- ୨୦୨୦-୧୧ ଖରିଫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୪ଟି ଜିଲ୍ଲାର ୭୬ଟି ବ୍ଲକ୍ରେ ୧୦୫୦୦୦ ଚାଷୀ ୪୫୮୮୦ ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ ଉନ୍ନତ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରି ସରକାରୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଛନ୍ତି ।
- ଚଳିତ ଖରିଫ ବଜାର ରତ୍ନରେ ୧,୯୯,୦୦୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ ଉଚ୍ଚ ମାନର ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷୀ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟକ ମୂଲ୍ୟ ୩,୨୯୫ ଟଙ୍କା କୁଇଣ୍ଟାଲ ପିଛା ଦରରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଛି ।
- ରାଜ୍ୟ ପୋଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ୧୪ଟି ଜିଲ୍ଲାର ୫୦୬୦୪୬୦ ରେସନ କାର୍ଡ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ମାସ ପାଇଁ ୧.୫ କିଲୋଗ୍ରାମ ମାଣ୍ଡିଆ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ।

କ୍ର.ନ.	ଉପାଦାନ	୨୦୧୭-୧୮	୨୦୧୮-୧୯	୨୦୧୯-୨୦	୨୦୨୦-୨୧
1	ଜିଲ୍ଲାର ସଂଖ୍ୟା	୭	୧୧	୧୪	୧୫
2	ବ୍ଲକର ସଂଖ୍ୟା	୩୦	୫୫	୭୨	୮୧
3	ଉନ୍ନତ ପ୍ରଶାଳୀ ରେ ଚାଷ (ହେକ୍ଟର)	୩୩୩୩.୫	୧୨୭୫୮.୨	୨୧୫୫୨.୬	୪୫୫୦୦
4	ଉନ୍ନତ ପ୍ରଶାଳୀ ଆପାଣାଲ୍ୟୁବା ଚାଷୀ ସଂଖ୍ୟା	୮୦୩୦	୨୯୦୫୬	୫୧୦୪୫	୧୦୫୦୦୦
5	ମାଣ୍ଡିଆ କ୍ରୟ (କ୍ୟୁଇଣ୍ଟାଲ)	୦	୧୭୮୯୫	୯୪୭୪୫	୧୯୯୦୦୦

- ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ମାଲକାନଗିରି ଏବଂ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୧୪ ଗୋଟି ମିଲେଟ ଟିପିନ୍ ସେଣ୍ଟର ଖୋଲା ଯାଇ ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗରମ ରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଶୁଖିଲା ପକେଟ ଖାଦ୍ୟ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଛି ।
- ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଥର ଏକ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ଖାଦ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଗାଡ଼ି (ମିଲେଟ ଶକ୍ତି ଅନ ହିଲ୍ଡ) ଆମ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଯଶିପୁର ଠାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।
- କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଯାଉଥିବା ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିଶୁ ମାନଙ୍କୁ ମାଣ୍ଡିଆ ଲଢୁ ଦିଆଯିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । କେନ୍ଦୁଝରରେ ୮୭,୦୦୦ ଶିଶୁ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ୬୨,୦୦୦ ଶିଶୁ ମାଣ୍ଡିଆ ଲଢୁ ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି ।
- ମାଣ୍ଡିଆ କିସମର ସହଭାଗିତା ମୂଳକ ଚୟନ (PVT) ମାଧ୍ୟମରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ୪୬ ଟି ଦେଶୀ ଏବଂ ୩ ଗୋଟି ସରକାରୀ ଉନ୍ନତ କିସମର ମାଣ୍ଡିଆ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆସିଅଛି ।
- ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ଚାଷ ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରିତ ସଂଗଠନ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ୨୨୦ ଗୋଟି କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ଉଡା କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଚାଷୀ ମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧାରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ଅଦ୍ୟାବଧି ୧୫ ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ୧୩୧ ଗୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ବିହନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ।
- ଓଡ଼ିଶା ମିଲେଟ୍ ମିଶନ ଅଧୀନରେ ମିଲେଟ୍ କ୍ଲିନ୍ ଯୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦୁଝର ୧ ଟି ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ୨ ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି ।
- ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ମିଲେଟ ମିଶନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ୧୫ ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ମୋଟ ୪୧୫ ଗୋଟି ମାଣ୍ଡିଆ ପ୍ରେସର ଏବଂ ସଫା ଯନ୍ତ୍ର ମହିଳାସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ବ୍ୟବସାୟ ଧାରାରେ ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ୬୫ ଟି କୃଷକ ଉତ୍ପାଦକ ସଂଗଠନ (FPO) କମ୍ପାନୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
- ମିଶନ ଶକ୍ତି, OPELIP, OLM, DMF ସହବନ୍ଧନରେ ଆଗାମୀ ଯୋଜନାର ସଫଳ ରୂପାୟନ ନିମିତ୍ତ ବୁଝାବଣା ପତ୍ର (MoU) ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି ।
- ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ପାଇଁ ICAR- IIMR, ହାଇଦ୍ରାବାଦ ସହିତ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିକର ଦିଗ ଉପରେ ଆଧାର କରି ବିଭିନ୍ନ ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବିକାଶ ପାଇଁ CSIR-CFTRI, Mysore ସହିତ ବୈଷୟିକ ସହଯୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବୁଝାବଣା ପତ୍ର (MoU) ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି ।

କୃଷି ଓ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା